GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok II. Nr. 23 (322) Włocławek, środa 29 stycznia 1947 r. Cena 3 zł.

Odrodzenie hitleryzmu

Międzynarodowa komisja do badań spraw europejskich w skład której wchodzą przedstawiciele pięciu państw europejskich, opracowała sprawozdanie sytuacji w Niemczech. Dokument ten będzie wydany w dwu odcinkach i przekazany premierom i ministrom spraw zagranicznych b. państw sojuszniczych.

Raport komisji stwierdza, że błędnie przeprowadzona denazyfikacja w brytyjskiej, francuskiej i amerykańskiej strefie okupacyjnej w Niemczech, doprowadziłaby do tego, że partia hitlerowska ocknęła się po pierwszym wstrząsie, spowodowanym załamaniem się Niemiec i po cichu reorganizuje się w celu powrotu do władzy, starając się ująć w swe ręce kontrolę nad instytucjami utworzonymi przez sojuszników. Obecnie istnieje w całych Niemczech rozległa sieć organizacji hitlerowskich, których liczebność zwiększa się z każdym miesiącem.

Po klęsce Niemiec sojusznicy korzystali z współpracy niektórych Niemców, którzy brali udział w ruchu hitlerowskim nie chcąc dopuścić do zbyt wielkiej dezorganizacji administracji niemieckiej. Niemcy wzięli to za dowód słabości władz okupacyjnych, który zachęcił ich do opozycji wobec wysiłków sojuszników. Sprawozdanie przytacza słowa zastępcy amerykańskiego gubernatora wojskowego generała Clay'a z dnia 4 listopada 1946 r., który oświadczył premierom państw niemieckich, położonych w amerykańskiej strefie okupacyjnej, iż pojmuje jakim sposobem osoby, które zajmowały wysokie stanowisko w partii narodowo-socjalistycznej są uznawane przez trybunały denazyfikacyjne jedynie jako „zwolennicy reżimu" hitlerowskiego.

Podziemne organizacje hitlerowskie biorą przykład z doświadczeń nabytych przez ruch oporu w państwach okupowanych przez Niemców i unikają narazie stosowanie czynnego oporu. Chwilowo ugrupowania te unikają gwałtownej akcji, starają się utrudnić denazyfikację aby utrzymać jaknajwięcej swoich członków na wysokich stanowiskach. Organizacje postawiły sobie za zadanie utrzymanie ducha nacjonalistycznego wśród Niemców przy pomocy gróźb i zastraszenia. Sabotując rozporządzenia władz sojuszniczych hitlerowcy starają się nie dopuścić do sprawnego działania administracji przemysłu i organizacji rolniczych, pragnąc w ten sposób zmusić władze okupacyjne do przekazania kontroli w ręce Niemców. Zorganizowano specjalne grupy pod nazwą „Blockwacht", które działają we wszystkich czterech strefach okupacyjnych i których liczebność stale wzrasta. Oddziały te mają za zadanie pilnowania aby nie doszło do aktów sabotaży kierowanych przeciwko obiektom wojskowym aby zbyt wcześnie nie zwrócić uwagi władz okupacyjnych na szerzący się ruch hitlerowski i stworzyć pozory, iż za złe funkcjonowanie maszyny państwowej w Niemczech odpowiedzialność ponoszą władze sojusznicze. — Hitlerowcy starają się wywołać wrażenie w zagranicznej opinii publicznej, że naród niemiecki jest zrujnowany na przeciąg 25 lat i że demokratyzacja życia niemieckiego może nastąpić dopiero po odrodzeniu się gospodarki.

Następnie raport stwierdza, iż w ciągu ostatnich miesięcy cenzura sojusznicza w Niemczech przychwyciła wielką ilość listów wysłanych przez Niemców, w których wymieniają oni bardzo znaczne sumy posiadane w Szwajcarii. Prawie żadnej z tych kwot nie znaleziono w spisach, jakie szwajcarskie biuro kompensacyjne przedstawiło sojuszniczej komisji kontrolnej. Okazało się, że większość deklaracji złożonych przez Niemców w Szwajcarii była fałszywa lub niekompletna. Prócz tego wiele kont bankowych niemieckich opiewa na nazwiska obywateli państw neutralnych. Dane statystyczne wykazują, że złoto zrabowane przez hitlerowców w państwach okupowanych i przewiezione do samej tylko Szwecji przedstawia wartość około 300 milionów dolarów. Istnieje obawa, iż większości mienia zdeponowanego przez Niemców w państwach neutralnych nie uda się odzyskać. Sprawozdanie podkreśla, że wartość mienia, jakie udało się obywatelom niemieckim i organizacjom narodowo-socjalistycznym ukryć zagranicą wystarczyłaby dla sfinansowania zakupów artykułów żywnościowych potrzebnych w zachodnich strefach okupacyjnych na okres trzech lat. Zwolniłoby to naród brytyjski i amerykański od ciężarów jakie ponosi chwilowo w związku z okupacją Niemiec.

Komisja dochodzi do konkluzji, że za wyjątkiem małej garstki Niemców, którzy wykazują dobrą wolę, znaczna większość narodu niemieckiego nie zamierza wkroczyć na drogę demokracji.

Z procesu niemieckich przestępców

WARSZAWA (obsł. wł.). W dalszym ciągu procesu przeciwko niemieckim zbrodniarzom wojennym zeznawał świadek obrony Paweł Branny. Świadek stwierdził, że stykał się służbowo z Leistem i że ten nie czynił żadnych przeszkód w wykonywaniu drobnych remontów i zabezpieczeń. W sprawie aresztowań wśród pracowników interweniował u Leista często, przyczem oskarżony zajmował stanowisko przychylne. Świadek ma jednak wrażenie, że tylko jeden raz Leist odniósł się pozytywnie, co doprowadziło do uwolnienia inż. Sikorskiego.

Świadek miał w swym ręku tajny plan niemiecki zburzenia Warszawy, a wybudowania na jej miejscu niemieckiego 100-tysiącznego miasta.

Prokurator okazał podobny plan znaleziony na Wawelu w Krakowie. Po przejrzeniu planu świadek stwierdził, że to jest ten sam, który swego czasu wpadł mu niespodzianie w ręce.

Kiedy świadek po Pruszkowie zapytał się co się dzieje z pracownikami miejskimi, urzędnicy niemieccy odpowiedzieli mu: Fiszer powiedział, że Warszawa przestała istnieć, nie może więc też być mowy o jej urzędnikach.

Kondolencje Prezydenta Bieruta

WARSZAWA PAP. W związku ze śmiercią syna króla szwedzkiego następcy tronu, Prezydent Bierut wysłał następującą depeszę do króla Szwedzkiego Gustawa V:

„Do Jego Królewskiej Mości Gustawa V Króla Szwecji. Sztokholm.

Do głębi wzruszony żałobą, która okryła Waszą Królewską Mość przez śmierć syna następcy tronu, proszę o przyjęcie wyrazów mego najszczerszego współczucia".

Bolesław Bierut
Prezydent Krajowej Rady Narodowej

Z procesu WINu

WARSZAWA (obsł. wł.). W dalszym ciągu procesu przeciwko Głównej Komendzie WIN-u przemawiał obrońca oskarżonych Jachimka i Muzyczki adw. Rettinger.

Obrońca stwierdził, że oskarżeni popełnili szereg błędów, lecz uznanie przez nich tych błędów wskazuje na to, że dorośli do współpracy w odbudowie Polski. Oskarżeni zrozumieli jaką szkodę wyrządza warcholstwo i istnieje pewność, że tego błędu więcej już nie powtórzą.

Odbudowa gmachu sejmowego

WARSZAWA PAP. Za dni kilka nastąpi pierwsze posiedzenie Sejmu Ustawodawczego. Dla pracowników, zatrudnionych przy odbudowie gmachu sejmowego będzie to okres najbardziej wytężonej pracy. Postępy tej pracy można zaobserwować z dnia na dzień. W obecnej chwili została już niemal całkowicie wykończona galeria. Ściany sali sejmowej wykładane są materiałem akustycznym. Zmontowana już została mównica, a na niej ustawiony zostanie stół marszałkowski. Przyszły już pierwsze transporty foteli poselskich. Montaż ich na sali rozpocznie się prawdopodobnie w dniu jutrzejszym.

Jednocześnie prowadzone są prace nad porządkowaniem terenu otaczającego gmach sejmowy. I tutaj zaobserwować można olbrzymi postęp. Przy pracy tej zatrudnieni są jeńcy niemieccy. Na dzień 4.2.1947 r. gmach sejmowy zostanie całkowicie wykończony.

Dymisja rządu Girala

PARYŻ (obsł. wł.). Premier republikańskiego rządu hiszpańskiego Giral złożył dymisję gabinetu na ręce prezydenta. Dymisja została spowodowana ustąpieniem z gabinetu socjalistów i przedstawicieli związków zawodowych, którzy pragną widzieć nowy rząd oparty o szerszych podstawach. Prezydent rozpoczął natychmiast narady nad sprawą powołania nowego rządu.

Mrozy w Europie

PARYŻ (obsł. wł.). Panujące w Europie mrozy dochodzą w niektórych miejscach do temperatury rzadko notowanej.

Między innymi w roku bieżącym rzeka Rodan zamarzła, co nie zdarzało się od wielu lat.

W Rapallo spadł śnieg i temperatura obniżyła się do poziomu nie notowanego od 18 lat.

Memorandum i stanowisko Polski

LONDYN (obsł. wł.). W dniu wczorajszym na konferencji czterech zastępców ministrów spraw zagranicznych przedłożył memorandum Polski ambasador Rzeczypospolitej Polskiej Wierbłowski, który jednocześnie wygłosił krótkie ekspose, przedstawiając w nim stanowisko Polski wobec zagadnienia niemieckiego.

— Polska nie domaga się zemsty, ani odwetu — powiedział ambasador. — Polska pragnie pokoju, który pozwoli jej na szybkie kroczenie drogą do dobrobytu. Znając jednak odwieczne stosunki z Niemcami, ze swym najbliższym sąsiadem Polska musi być w postępowaniu ostrożna i przewidująca. W ostatniej wojnie Polska poniosła około 6 milionów ofiar w życiu ludzkim, a straty materialne przewyższyły sumę 12 miliardów dolarów. Straty te są tak wielkie, że Polska musi posiadać zabezpieczenie przed nowym napadem i to jest właśnie naczelnym postulatem polskiej myśli politycznej.

Naczelnym zadaniem polityki polskiej w sprawie niemieckiej jest utworzenie jednomyślnego stanowiska zwycięskich mocarstw a wślad za tym denazyfikacja, rozbrojenie i demokratyzacja narodu niemieckiego. Realizacja tych postulatów oraz zjednoczenie narodu niemieckiego wraz z równoczesną likwidacją Prus pozwoli na zlikwidowanie ducha pruskiego, odwiecznego „Drang nach Osten".

Całkowite zatwierdzenie uchwał poczdamskich, odbudowa gospodarki niemieckiej będzie stanowiło nowy etap w życiu niemieckim. Odbudowa gospodarcza kraju niemieckiego nie może jednak uprzedzać odbudowy krajów zniszczonych przez wojnę. Zagłębie Ruhry musi służyć swymi bogactwami wszystkim narodom. Rząd Polski widzi w odszkodowaniach wojennych środek częściowego usunięcia rozbieżności między potencjałem przemysłowym niemieckim a takimże potencjałem innych narodów. Do powrotu normalnych stosunków handlowych z Niemcami Polska przywiązuje wielką wagę, ale Polska nie może być uzależniona handlowo czy też gospodarczo od Niemiec.

Na szczere chęci pokojowe Polski niektórzy przywódcy niemieccy w odpowiedzi już zaczęli kampanię odwetową, a to bynajmniej nie wpływa na polepszenie stosunków.

LONDYN (obsł. wł.). W dniu wczorajszym na konferencji wysłuchano przedstawiciela Czechosłowacji, który udzielił wyjaśnień w imieniu swego rządu w stosunku do zagadnień niemieckich oraz przedstawicieli Jugosławii i Holandii w stosunku do traktatu pokojowego z Austrią.

LONDYN (obsł. wł.). Przedstawiciel ZSRR ambasador Gusiew złożył memorandum w sprawie Niemiec. Z memorandum tego wynika, że rząd radziecki sprzeciwia się planom federacyjnych Niemiec i żąda powołania Centralnego Rządu, który podpisze traktat pokojowy. Rząd radziecki popiera także całkowicie plan zwołania konferencji wszystkich państw prowadzących wojnę z Niemcami.

Zdaniem kół politycznych powyższa propozycja wpłynie na to, że traktat pokojowy z Niemcami nie będzie podpisany tak szybko.

Ohydny mord polityczny w Poznaniu

POZNAŃ PAP. Dnia 24 bm. w Poznaniu robotnicy zatrudnieni przy remoncie zrujnowanego kościoła bernardyńskiego odkryli w jego ruinach straszliwie zmasakrowane zwłoki młodego mężczyzny.

Zaalarmowane poznańskie władze bezpieczeństwa przeprowadziły natychmiastowe energiczne dochodzenie, które w przeciągu paru godzin doprowadziło do zidentyfikowania znalezionych zwłok oraz do wykrycia i aresztowania sprawców ohydnego mordu.

Zamordowanym okazał się 19-letni Jan Stachowiak, instruktor ZWM; mordercami zaś dwaj młodzi uczniowie-członkowie podziemnej organizacji, działającej na terenie harcerstwa i szkół średnich — 19-letni Zbigniew Kosmowski, uczeń gimnazjum Marii Magdaleny i 20-letni Bogdan Dybizański, uczeń gimnazjum kupieckiego. Obaj aresztowani przyznali się do zabójstwa, którego dokonali na rozkaz podziemnej organizacji.

W czasie wstępnego śledztwa młodociani mordercy w cyniczny sposób opisali okoliczności zabójstwa ś. p. Stachowiaka.

Dnia 21 bm. Kosmowski od swego dowódcy organizacyjnego otrzymał polecenie zamordowania Stachowiaka, czynnego działacza ZWM na terenie Poznania. Do pomocy Kosmowskiemu w wykonaniu zbrodni został przeznaczony Dybiżański, również członek organizacji. Dnia 23 bm. Kosmowski wraz z Dybiżańskim podstępnie wywabili Stachowiaka ze świetlicy ZWM pod jakimś błahym pozorem zaprowadzili go gmachu zrujnowanego klasztoru. W umówionym miejscu Dybiżański wyjął ciężki pistolet „Colt", którego kolbą zadał idącemu naprzód Stachowiakowi śmiertelny cios w tył czaszki. Ugodzony padł na ziemię obficie broczące krwią. Kosmowski pożyczonym od swego wspólnika nożem zadał leżącemu kilkadziesiąt ciosów w twarz i piersi, pastwiąc się w ohydny sposób nad nieszczęśliwą ofiarą. Z zamordowanego zabójcy zdarli ubranie i buty, chowając je w gruzach.

W wyniku wstępnych dochodzeń aresztowano dalszych członków owej podziemnej organizacji, z których niejaki Franciszek Wawrzyniak — jest członkiem PSL. Należy również nadmienić, że sam Dybiżański w czasie popełnienia morderstwa występował w mundurze harcerskim z przyczepioną don „koniczynką".

Manifestacyjny pogrzeb ś. p. Stachowiaka, którego zabójstwo wywołało poruszenie i oburzenie wśród społeczeństwa poznańskiego, odbył się wczoraj dnia 28 bm. Zwłoki spoczęły na cmentarzu bohaterów.

Konferencja węglowa

WARSZAWA (obsł. wł.). Odbyła się Druga Konferencja Węglowa dla dziennikarzy zagranicznych i krajowych. Na konferencji tej zabrał głos Naczelny Dyrektor Przemysłu Węglowego inż. Topolski, który oświadczył, że przy realizacji Trzechletniego Planu Gospodarczego w Polsce produkcja węgla w Polsce będzie odgrywała zasadniczą rolę.

Przed wojną Europa eksportowała około 100 milionów ton węgla w czem Polski eksport wynosił 15 milionów ton. Obecnie Anglia jako eksporter odpadła zupełnie, a wydobycie węgla w Niemczech stale się zwiększa. Jedynymi eksporterami węgla zostały Stany Zjednoczone i Polska.

W 1947 roku Polska wydobędzie 57 i pół miliona ton węgla z czego po zaspokojeniu potrzeb wewnętrznych 20 milionów ton zostanie przeznaczonych na eksport.

Uroczystość zapalenia pieca

CHORZÓW (obsł. wł.). Odbyła się tu uroczystość zapalenia wielkiego pieca A na hucie „Kościuszko".

Do zebranych przemówił dyrektor huty inż. Czechowicz, który wskazał na to, że nowy piec wpłynie na zwiększenie produkcji hutniczej o 200 tysięcy ton. Nowy piec jedyny tego typu i największy w Polsce jest chlubą wysiłków polskiego inżyniera i robotnika. Uroczystość zapalenia pieca zbiega się z drugą rocznicą wyzwolenia ziemi śląskiej spod jarzma okupanta. Uruchomienie pieca jest jednocześnie pierwszą poważną o klu czowym znaczeniu inwestycją w ramach planu trzechletniego w hutnictwie.

Następne okolicznościowe przemówienie wygłosił wojewoda śląski gen. Zawadzki, który jednocześnie dokonał aktu zapalenia pieca.

Ewakuacja Włoch

RZYM (obsł. wł.). Przedstawiciel sojuszniczej misji wojskowej we Włoszech oświadczył w dniu wczorajszym, że po podpisaniu traktatu pokojowego z Włochami w ciągu 90 dni nastąpi ewakuacja wojsk obcych z terenów włoskich. Plan ewakuacji już jest gotowy.

Hitlerowcy zwolnieni w pierwszej kolejce

BERLIN PAP. W niezwykłym składzie przybył do Berlina transport jeńców wojennych z Anglii, wypuszczonych na wolność. Okazało się, że więcej niż połowa przybyłych — to byli członkowie SS, SA, NSKK oraz innych organizacji hitlerowskich. Przy bliższym zbadaniu sprawy okazało się, że ten dobór personalny zwolnionych hitlerowców należy zawdzięczać niemieckiemu kierownikowi obozu, który nadużył zaufania władz angielskich dla przeszmuglowania transportu hitlerowców do strefy radzieckiej. Jest również rzeczą wiadomą, że w obozie przejściowym znajduje się w Anglii wielu jeszcze jeńców wojennych nieobciążonych politycznie, którzy siedzą za drutami, patrząc na to, jak SS-mani triumfalnie opuszczają obóz.

Zażegnanie kryzysu

RZYM (obsł. wł.). Na skutek dojścia do porozumienia między chrześcijańską demokracją a komunistami kryzys rządowy został zażegnany. Na podstawie tego porozumienia premier de Gasperi powoła nowy gabinet, w którym chrześcijańscy demokraci otrzymają teki: premiera, ministra spraw wewnętrznych, oświaty, rolnictwa, poczt i telegrafów i spraw zagranicznych; komuniści — transportu, sprawiedliwości i robót publicznych; socjaliści — przemysłu i handlu oraz pracy i opieki społecznej; konserwatyści — wojny i bezpartyjni: handlu zagranicznego oraz komunikacji.

Żądania Wielkiej Brytanii

JEROZOLIMA (obsł. wł.). Wysoki Komisarz Wielkiej Brytanii w Palestynie oświadczył przedstawicielom organizacji żydowskich, że o ile w najbliższym terminie nie zostaną wypuszczeni na wolność złapani przez organizacje terrorystyczne obywatele angielscy, wówczas w niektórych okręgach Palestyny zostanie zaprowadzony zarząd wojskowy a działalność administracji cywilnej będzie zawieszona.

Na Radę Bezpieczeństwa

KAIR (obsł. wł.). Premier Nekrassi Pasza oświadczył w parlamencie, że rokowania anglo-egipskie musiały być zerwane z tej przyczyny, że Anglicy nie uwzględniają w swych planach i w swych żądaniach interesów narodu egipskiego. Z tej przyczyny premier całą sprawę przedłoży Radzie Bezpieczeństwa do rozpatrzenia.

Przemówienie premiera zostało przyjęte przez posłów burzliwymi oklaskami.

Przekroczenie planu

GDAŃSK (obsł. wł.). Polski przemysł tłuszczowy w roku ubiegłym przekroczył zamierzony plan produkcji i osiągnął 170 procent zakreślonych działań.

Wyniki te świadczą o tym, że w poszczególnych dziedzinach naszego przemysłu mimo licznych trudności osiągamy wyniki przekraczające nasze zamierzenia.

Rok 1863 w literaturze

II

Dokończenie

Na ogół przeocza się bardzo dobry utwór na tle tej epoki, a jest nim Jana Lama „Koroniarz w Galicji". W sposób artystyczny a zarem z dużą znajomością i trzeźwością autor uwypukla najistotniejsze omyłki, które przyczyniły się do załamania akcji, zwracając przy tym uwagę na konieczność przeniesienia działań narodowych na całość społeczeństwa, a nie na jego drobne odłamy.

Do głębi duszy narodowej sięgnął Stefan Żeromski, dając nam obok wstrząsających grozą opisów obraz operowania środkami artystycznymi o wysokiej wartości i silnie kontrastującymi z sobą. W utworach jego widzimy obok właściwego mu naturalizmu liryzm przejawiający się choćby w „Echach leśnych".

Obok tego musimy zwrócić uwagę na głęboką analizę psychologiczną, jakiej dokonywuje autor, oddalając nas od idyl wielu swoich poprzedników. W wypadkach tej analizy, nie gardząc realizmem wnika w głębię duchowości, ujawniając przy tym miłość Ojczyzny i bliźnich. Demokrata szczery oburza się na wszelkiego rodzaju niesprawiedliwości ustrojowe, ale uczy zarazem wyciągać wnioski i żyć dla kraju po to, by polepszyć jego los, by tworzyć dzieło od podstaw.

Pomijając szereg drobniejszych twórców, po Żeromskim wspomnieć należy o „Ojcach naszych" Andrzeja Struga oraz o ujętym poprzez pryzmat obiektwizmu dziele Zygmunta Bartkiewicza zatytułowanym „63".

Szczupłość ram nie pozwala mi na szersze rozwinięcie tematu, ograniczę się więc do przypomnienia jeszcze o Piotrze Choynowskim, który naświetlił okres poprzedzający powstanie styczniowe, dając nam stosunkowo obszerny utwór epicki „Kuźnia".

Łącząc artykuł niniejszy ze wspomnieniem rocznicy powstania styczniowego, chciałbym jednocześnie podkreślić, że po rozczarowaniach i klęskach, jakich doznaliśmy, powieściopisarze nasi nie zrażając się przeciwnościami i konserwatyzmem otoczenia stali się nie tylko tymi, którzy podnosili na duchu, ale niejednokrotnie prekursorami prądów ogólnospołecznych.

Znamionuje ich, jak mówi Aleksander Brückner demokratyzacja idei i ludzi.

Mimo całej uczuciowości i ogromu serca, jakie wkładali w swoje dzieła potrafili stworzyć pogląd trzeźwy i zarazem realny, pozbawiony zbędnego patosu.

Umieli składać hołd czynom wielkim nie wyjaskrawiając ich zbyteczne i dostrzegając rzeczywistość otaczającą daną epokę. *Andrzej Gryf.*

RYTM KUJAW

Pow. włocławski

KONIECZNOŚĆ UBEBPIECZENIA.

Kierownicy organizacyj strażackich zapominają niekiedy o ubezpieczaniu od wypadków czynnych członków placówek.

W związku z tym przypomnieć należy, że ubezpieczenie takie jest obowiązkowe. Z drugiej strony zwracamy uwagę, że dokonanie tego rodzaju czynności pociąga za sobą bardzo niewielkie ciężary, zapewniając ubezpieczonym i ich rodzinom pomoc w wypadku choroby lub nieszczęścia.

W SPRAWIE DANINY NARODOWEJ.

Przewodniczący Powiatowej Rady Narodowej ob. Stanisław Kozyra w asyście przedstawiciela II Urz. Skarbowego ob. J. Powojewskiego przeprowadził inspekcję poszczególnych Komitetów Daniny Narodowej w następujących gminach i miastach: Lubieniu, Przedczu, Chodczu oraz w gminie Pyszkowo i Smiłowice. Inspekcja związana była z przynagleniem dokonania pozostałych wpłat na rzecz Daniny Narodowej. md.).

LUSTRACJA.

Urząd Woj. Pomorski za pośrednictwem inspektorów samorządowych ob. ob. Michałowskiego i Michalskiego przeprowadził parodniową, szczegółową lustrację Pow. Związku Samorządowego we Włocławku wraz z jego przedsiębiorstwami jak Ośrodka Rolnego w Rzadkiej Woli itd.

Inspektorowie przeprowadzili również inspekcję zarządów miejskich w Brześciu Kuj., Lubrańcu i Kowalu. (md.)

ZEGARKI DLA ROLNIKÓW.

Zarząd Związku Zawodowego Pracowników i Robotników Rolnych uzyskał możliwości przydziału tanich zegarków w cenie po 896 i 1453 złote za sztukę.

Członkowie Związku, którzy pragną nabyć zegarki, winni wydelegować swojego przedstawiciela wraz z listą nabywców. Lista winna być poświadczona przez Komitet Folwarczny. Delegat winien również przy składaniu listy wpłacić odpowiednią należność.

Zgłoszenia kierować należy do Sekretariatu Związku Zawodowych Robotników i Pracowników Rolnych, Bydgoszcz, ul. Toruńska 30, pok. nr. 8. (p.p.).

PRZYDZIAŁ MATERIAŁÓW ODZIEŻOWYCH.

Do Związku Zawodowego Robotników i Pracowników Rolnych w Bydgoszczy nadszedł transport materiałów wełnianych, które rozdzielane będą pomiędzy członków w odpowiedniej kolejności.

Powiat włocławski winien zgłosić się do Sekretariatu Związku Zawodowego Robotników i Pracowników Rolnych w Bydgoszczy, przy ul. Toruńskiej 30, pokój nr. 8 w dniu 1 lutego roku bieżącego.

Komisje robotników rolnych, składające się z przedstawicieli majątków otrzymają na każdą zgłoszoną kartę odzieżową trzymetrowy kupon materiału wełnianego. (p.p).

BRZEŚĆ KUJAWSKI

NA RZECZ PCK. Dnia 1 lutego br. o godz. 20.30 w Domu Miejskim przy ul. Piaskowej Nr. 1, staraniem tutejszego Koła Polskiego Czerwonego Krzyża odbędzie się zabawa taneczna.

Całkowity dochód przeznaczony zostanie na cele PCK. (md).

DLA KOLONII LETNICH.

Sprawa przejęcia budynków znajdujących się w pobliżu leśniczówki „Jedwabna", przy szosie Włocławek —Kowal, i przekazania ich na zorganizowanie kolonii letnich jest obecnie w toku.

Władze Miejskie omawiają to zagadnienie z władzami wojskowymi i leśnictwa. (pp)

ŚWIĘTOSŁAWIE

W niedzielę, dnia 26 bm. odbyło się w Świętosławiu uroczyste otwarcie świetlicy.

O godzinie 16-ej uroczystość zagaił administrator tutejszy, który w zwięzłych słowach podkreślił znaczenie świetlicy w życiu społecznym.

Następnie przedstawiciel wojewódzkiego PZHL ob. Chełmiński dokonał przecięcia wstęgi, po czym miejscowy proboszcz powięcił kaplicę, wygłaszając okolicznościowe przemówienie.

Jako mówcy głos zabierali: sekretarz powiatowy PPR ob. Kostrzewski i kierownik Włocławskiego Oddziału Informacji i Propagandy ob. Janicki.

Referat okolicznościowy wygłosił ob. Chełmiński.

Po części oficjalnej odbyła się część artystyczna.

Na wstępie popisywały się najmłodsze dzieci, wywołując huczne oklaski zgromadzonych. Po nich odbyły się występy dzieci starszych, które wypowiedziały deklamacje oraz popisywały się tańcami.

Ładne inscenizacje pokazała młodzież starsza, która wygłosiła również deklamacje.

Huczne oklaski zgromadzonych i uznanie zyskał miejscowy obywatel, z zawodu owczarz, który wygłosił swój własny utwór poetycki. Recytacja ta trwała około 20 minut a forma utworu i treść zdradzają zdolności autora.

Na zakończenie nadmienić należy, że — ponieważ świetlica mieści się tymczasem w lokalu zniszczonym i nieodpowiednim do tego rodzaju prac, postanowiono rozpocząć akcję, mającą na celu zgromadzenie funduszów na budowę nowej świetlicy. Jako pierwszy na cel ten wpłacił ob. Chełmiński z PZHL złotych 20 tysięcy. (w.)

Wywiad

Byłem tego dnia tak ponury, że wszyscy przechodnie usuwali mi się z drogi i, nie bacząc na przepisy o ruchu pieszym, przebiegali czemprędzej przez środek jezdni. Być może kilku z nich zapłaciło karę pieniężną, klnąc przytem w duszy moją skromną osobę, być może skończyło się tylko na przebyciu drogi zakazanej, niemniej jednak wiem o tem dobrze, że owego pochmurnego dnia patrzono na mnie z obawą. To też zdziwiłem się niepomiernie, gdy na jednej z bocznych ulic zbliżył się do mnie jakiś nieznajomy i, zmierzywszy mnie badawczym spojrzeniem, zapytał łagodnie:

— Może szanowny pan chce poznać swoją przyszłość, przypomnieć przeszłość, wygrać na loterii, to mogę pana zaprowadzić.

— Wygrać na loterii! — ożywiłem się natychmiast — ależ naturalnie, prowadź mnie pan do tej krainy, gdzie losy same spadają z nieba!

— One tam wcale nie spadają — zawahał się nieco, — tylko numery można...

— Dobrze, mogą być numery — uciąłem krótko. — Idziemy.

Po chwili wspinałem się za moim przewodnikiem po wąskich, drewnianych schodach, których wygląd zewnętrzny świadczył o tym, że dozorca, uzbrojony w przyrządy do czyszczenia niezbyt chętnie przechadza się po nich. Wreszcie dotarliśmy do celu. Przez niewielkie drzwiczki przedostaliśmy się do wnętrza lokalu, gdzie powiał mnie zapach wschodniego owocu, zwanego popularnie cebulą. Towarzysz mój, nie zwracając jednak na to najmniejszej uwagi, wskazał mi ręką jedne z bocznych drzwi i powiedział głosem przyciszonym:

— To tam...

„Tam" powitała mnie z godnością osoba o kształtach Rubensowskich. Spojrzała na mnie uważnie i kiedy już mnie unieruchomiła wzrokiem, spytała grzecznie:

— Przyszłość, czy przeszłość?...

— Losy, numery — odparłem, zachwycony lapidarnością naszej rozmowy.

— Mogą być — powiedziała obojętnie i sięgnąwszy ręką do szufladý, wydobyła z niej zatłuszczone nieco karty. Dłuższe badania nie dały jednak widocznie wyniku, bo po chwili usłyszałem wyrok:

— Będzie kosztować...

— Może być — rzuciłem, jak echo — ale łącznie z przeszłością oraz przyszłością.

— Proszę więc przyjść za siedem dni, musi pan jednak podać swoje nazwisko, imię i datę urodzenia, dyskrecja zapewniona — dodała, widząc moje wahanie.

— Bardzo się cieszę, czy adres też jest potrzebny? — urwałem, przypomniawszy sobie, że przecież łatwo go znaleźć w biurze adresowym, po czym, podawszy bez najmniejszego wahania wszystkie dane łącznie z nazwiskiem i imieniem mego miłego kuzynka Kazia, skierowałem się ku wyjściu...

Następnego dnia odwiedził mnie Kazio. Wyglądał nieco mizernie, co przypisałem narazie jego wytężonej pracy. Usiadł na miękkim fotelu i, spojrzawszy na mnie niepewnie powiedział przestraszony:

— Śledzą mnie...

— Co ty mówisz, ale któż to może robić?

— Właśnie najgorsze jest to, że nie mogę się zorientować, kto i w jakim celu. Dzisiaj rano przychodzi do mnie dozorca i mówi: „był wywiad o pana, dali mi nawet parę groszy, ale pomyślałem sobie, że lepiej pana uprzedzić, a nuż jakaś nieczysta sprawa". — Podziękowałem mu serdecznie i począłem się zastanawiać nad przyczyną wywiadu i wtedy właśnie zaniepokoiłem się poważnie. — Podatki mam zapłacone, do żadnych podejrzanych spraw się nie mieszam, „kidnapperów" nie obawiam się, bo jestem kawalerem, więc nie wiem doprawdy... Przyszedłem się ciebie poradzić.

— Przypuszczam, że to jest jakieś nieporozumienie — uspakajałem go tkliwie. — Uważam, że najlepiej zrobisz, poczekawszy jeszcze kilka dni. Jeżeli się to nie powtórzy, to prawdopodobnie była to zwykła pomyłka, co jest zupełnie możliwe.

— A czy ty czekałbyś także?

— Ja?... Hm, no naturalnie; widzisz ja jestem w podobnej sytuacji, też czekam.

— Czy i u ciebie był wywiad? — zapytał poważnie zaniepokojony.

— Nie, co znowu, przecież tylu pomyłek naraz być nie może... Ja czekam na coś zupełnie innego, bo na numery losów, które wygrają na loterii, i... na horoskop swoich przeznaczeń... **Anwicz.**

Kronika Włocławka

ŚRODA
29
STYCZNIA

Kalend. Rzym. Katol. — Franciszka.
Kalend. Słowiański — Zdzisława.
Wschód słońca — 7.22, zachód — 16.27.
Dyżur lekarza Ubezpieczalni Społecznej nocny: dr Mazurkiewicz Adela, Cyganka 24.
Apteka dyżurna na Starym Rynku.
Milicja Obywatelska — tel. 10-59 i 11-62.

Kino „BAŁTYK" — Płeć piękna.
Kino „Polonia" — Zwarjowane lotnisko.

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ
NIECZYNNY

W lusterku

Ile razy?

Anglo-egipskie sprawy zaczęto,
potem rozmowy nagle przerwano...
i już naprawdę dziś nie pamiętam,
ile to razy je tak wznawiano.

Wielka Brytania chce mieć swą szczyptę,
więc sprawę ciągnie miesięcy tyle...
Egipt? — Poprostu chce być Egiptem...
Własne wystarczą mu krokodyle...

Agapit.

POŚWIĘCENIE SZTANDARU.

W dniu 31 stycznia 1947 r. o godz. 17-tej w sali obrad Miejskiej Rady Narodowej (gmach Zarządu Miejskiego m. Włocławka), odbędzie się uroczyste poświęcenie i wręczenie Sztandaru Oddziału Zw. Zaw. Prac. Sam. Tert. i Użyt. Publ. we Włocławku.

Porządek uroczystości jest następujący:

Otwarcie uroczystości i powitanie Władz, Przedstawicieli Partii Politycznych, Związków Zawodowych i Gości. Objęcie przewodnictwa uroczystości i powołanie Prezydium. Zarys historyczny Oddziału Zw. Zaw. Prac. Sam. Tert. i Użyt. Publ. we Włocławku; Akt poświęcenia Sztandaru; Akt wręczenia Sztandaru Oddziałowi Związku; Akt przekazania Sztandaru Chorążemu Związku; Przemówienia Władz, Przedstawicieli Partyj Politycznych, Związków Zawodowych i Gości; Wbijanie gwoździ i podpisanie aktu erekcyjnego; Odśpiewanie Roty i zakończenie uroczystości.

TABLICA PAMIĄTKOWA.

Związek Zawodowy Pracowników Samorządu Terytorialnego i Użyteczności Publicznej na terenie naszego miasta zamierza w najbliższym czasie zrealizować projekt wmurowania tablicy pamiątkowej ku czci pomordowanych w okresie okupacji członków Związku. (ju.)

WIECZÓR AUTORSKI.

Zarząd Klubu Literacko-Artystycznego rozpoczyna nowy cykl odczytów. W piątek 31 bm. w sali Teatru Miejskiego o godzinie 6-tej wieczorem odbędzie się Wieczór Autorski dwóch wybitnych literatów: Wojciecha Żurkowskiego, autora znanej powieści „Z kraju milczenia" i innych oraz W. Szewczyka, laureata poetyckiego m. Katowic i redaktora wydawnictwa „Odra".

POWOŁANIE POWIATOWEJ RADY WF i PW.

W dniu 25 stycznia r. b. odbyło się zebranie przedstawicieli władz powiatowych, administracyjnych i szkolnych, stronnictw politycznych, związków zawodowych oraz organizacji młodzieżowych celem powołania Powiatowej Rady WF i PW.

Zebraniu przewodniczył starosta powiatowy ob. Kubski.

Po zapoznaniu się z odpowiednimi dekretami państwowymi oraz regulaminami, które zostały odczytane przez Powiatowego Komendanta WF i PW kpt. Butwiłowicza, oraz przeprowadzeniu dyskusji uchwalono powołać Powiatową Radę WF i PW w składzie wszystkich obecnych na zebraniu.

Jednocześnie powołano Prezydium Rady w składzie następującym: Przewodniczący — Starosta Powiatowy ob. Kubski, I-szy wiceprzewodniczący — Przewodniczący Powiatowej Rady Narodowej ob. Kozyra, II-gi wiceprzewodniczący — Naczelny Redaktor „Gazety Kujawskiej" ob. Turczynowicz oraz zastępcy: Inspektor Samorządu Gminnego ob. Lachczyk i Inspektor Szkolny ob. Kutyło.

Należy żywić głęboką nadzieję, że na skutek powstania Powiatowej Rady sport na terenie powiatu włocławskiego zajmie należytą pozycję w oparciu o czynnik społeczny powołanej Rady oraz doświadczenie Komendanta WF i PW kpt. Butwiłowicza. (at)

SĄD KONKURSOWY.

W dniu 28 stycznia r. b. w lokalu Wystawy Trzechletniego Planu Gospodarczego odbyło się posiedzenie Sądu Konkursowego w składzie: Prezydent Kubecki, Kierownik Informacji i Propagandy Janicki oraz redaktorzy Turczynowicz i Andrzejkowicz. W posiedzeniu wziął także udział w charakterze gościa red. Lipiński.

Po dokładnym zapoznaniu się z poszczególnymi stoiskami Sąd postanowił przyznać: I-e miejsce Włocławskiej Fabryce „Celuloza", II-gie miejsce firmie Klauke — fabryka wyrobów drucianych i III-cie miejsce firmie Dominik — fabryka pasów i sznurów.

Ponadto za ładne urządzenie stoisk wyróżniające się artystycznym ujęciem i włożonym nakładem pracy postanowiono wyróżnić następujące firmy: Bohm, Stella, Fajans, Mühsam, Ciechurski, Młotownie i Nobiles.

Wręczenie dyplomów odbędzie się na specjalnym posiedzeniu Sądu Konkursowego oraz wszyskich dyrektorów fabryk. Wręczenia dokona Prezydent Kubecki jako głowa miasta i przewodniczący Sądu Konkursowego. (at.)

PIĘKNY WYNIK.

Wydział szkolny Zarządu Miejskiego w trosce o polepszenie warunków nauki w roku ubiegłym zwrócił uwagę na niedomagania techniczne, które naskutek rabunkowej gospodarki niemieckiej oraz zniszczeń wojennych powstały na terenie naszego miasta.

Między innymi, wiemy jak wielkie braki istniały i istnieją jeszcze co do ilości ławek w poszczególnych szkołach powszechnych.

W związku z tym szkoły Nr. 4, 6, 10 i 11 otrzymały wieszaki do szatni oraz rozprowadzono 1200 ławek pomiędzy poszczególne szkoły.

Ogółem na potrzeby szkolnictwa wydatkowano dotychczas około czterech milionów złotych. (w.)

PLENARNE POSIEDZENIE.

Dnia 3 lutego br. w sali własnej, odbędzie się plenarne posiedzenie Powiatowej Rady Związków Zawodowych z następującym porządkiem dziennym:

Odczytanie protokółu z ostatniego posiedzenia; sprawozdanie z akcji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego; realizacja 3-letniego planu gospodarczego; sprawy organizacyjne; wolne wnioski. (md.)

ZABAWA PCK.

Polski Czerwony Krzyż w Włocławku i Korpus Oficerski miejscowego garnizonu, organizują w sobotę 1 lutego 47 r. w salach T-wa Wioślarskiego Wielką Zabawę Karnawałową. Wstęp tylko za zaproszeniami, zaś członkowie PCK za okazaniem legitymacji członkowskiej z opłaconą składką do stycznia 1947 r.

Ze względu na to, że młodzieży szkolnej nie wolno brać udziału w zabawach publicznych dla dorosłych, członkowie Kół Młodzieży PCK nie będą mieli wstępu na salę. (at)

KOMUNIKAT.

Państwowy Urząd WF i PW wzywa wszystkie polskie związki sportowe o podanie dokładnych adresów i siedzib odpowiednich międzynarodowych związków sportowych. PUWF i PW prosi o przysłanie ich adresów w możliwie jak najszybszym czasie.

POŻYTECZNY PROJEKT.

Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Samorządu Terytorialnego i Użyteczności Publicznej zamierza w niedługim czasie zorganizować Spółdzielnię Spożywczo-Materialną, która zaopatrywałaby członków w niezbędne artykuły.

Pożyteczny ten projekt będzie realizowany z całą energią w zrozumieniu doniosłości akcji i jej celowości. (w.)

Z URZĘDU STANU CYWILNEGO

Za rok 1946 Urząd Stanu Cywilnego we Włocławku zanotował: zawartych związków małżeńskich — 529, urodzeń — 1.586, zgonów — 1.037.

Zaznaczyć należy, że w liczbie zgonów znajduje się pewna część tak zwanych aktów odtworzonych z okresu okupacji niemieckiej. (md.)

W SPRAWIE NOWEGO ROZKŁADU JAZDY.

W dniu wczorajszym zawiadowca stacji wąskotorowej ob. Banaszewski, zwołał konferencję przedstawicieli urzędów państwowych, samorządowych, inspektoratu szkolnego itd. celem ustalenia najdogodniejszych godzin w nowym rozkładzie jazdy, na kolei wąskotorowej kujawskiej.

Sprawa ta jest bardzo ważna, gdyż uregulowanie godzin w nowym rozkładzie jazdy ma doniosłe znaczenie dla pozamiejscowej, uczącej się młodzieży szkół średnich i powszechnych we Włocławku.

Podkreślić należy również, że z komunikacji kolei wąskotorowej korzysta duża ilość urzędników państwowych, samorządowych, nauczycielstwa i t. d., którzy dojeżdżają z okolicy do pracy we Włocławku. (md.)

Czy złożyłeś już ofiarę na POMOC ZIMOWĄ?

RKS „ORZEŁ" GROMI RKS TUR

Mecz bokserski rozegrany w naszym mieście w niedzielę, dnia 26 bm. w sali kasyna oficerskiego pomiędzy drużynami RKS TUR z Grudziądza a RKS Orzeł z Włocławka przyniósł druzgoczące zwycięstwo gospodarzom.

Drużyna Robotniczego Klubu Sportowego „Orzeł" uzyskała wynik 15:1.

Jedyny nierozstrzygnięty wynik zanotować można w wadze papierkowej, w której walczyli: Rajkowski z TUR-u i Ziółkowski z drużyny Celulozy. Pozostałe walki wygrali gospodarze. Zaznaczyć jednak należy, że goście nie wystawili zawodników w wagach półciężkiej i ciężkiej, gdzie Lewandowski i Wiśniewski uzyskali punkty walkowerem.

Poszczególne wyniki walk przedstawiają się następująco:

Waga musza: Ziółkowski przegrywa z Krajewskim, waga kogucia: Lepek przegrywa z Lassotą przez techniczny k., waga papierkowa: Rajkowski remisuje się z Ziółkowskim, waga lekka: Poradowski przegrywa z Krysiakiem, który rezegrał swoją setną walkę. Waga półśrednia: Banasz poddaje się Bretesowi II, waga średnia Kuliński przegrywa przez k. o. z. Piechockim. W wadze półciężkiej i ciężkiej gospodarze zdobywają punkty bez walki.

Na ringu sędziował prof. Dyżewski, który potrafił doskonale utrzymać dyscyplinę, nie przesadzając jednak w interwencjach, co zawodnikom dało możnoć wykorzystania ich możliwości fizycznych i technicznych.

Licznie zgromadzona publicznoćś wypełniająca szczelnie salę nagrodziła zwycięzców długotrwałymi oklaskami.

Z przyjemnością podkreślić należy, że i sekcja bokserska Robotniczego Klubu Sportowego objawia żywą działalność idąc w ślady sekcji piłkarskiej.

Widzimy pracę świadczącą o poważnym nastawieniu, pracę która daje coraz to lepsze wyniki w poszczególnych działach sportu. (pp)

OGŁOSZENIE

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do wiadomości, że począwszy od dnia 3 lutego br. w sklepie rozdzielczym „Ogniwo" Nr. 17 przy ul. Piekarskiej 11, będą sprzedawane materiały tekstylne dla tych posiadaczy kart zaopatrzenia, ktyrzy otrzymali karty nie z tytułu pracy i dla tych, którzy z jakichkolwiek bądź powodów nie złożyli swych kart odzieżowych w zakładach pracy. Materiały tekstylne sprzedawane będą tylko na te karty odzieżowe, które są rejestrowane w m-cu wrześniu 1946 r.

Zaznacza się, że materiałów jest poddostatkiem i w zupełności wystarczy dla wszystkich, więc pożądanym jest aby w pierwszych dniach ludność nie grupowała się przed sklepem.

Zakłady pracy, które otrzymały materiały tekstylne zwrócą listy swych pracowników w Wydziale Aprowizacji i Handlu, ul. Kościuszki 12, pok. Nr. 3, w ostatecznym terminie do dn. 3 lutego br. (2598).

ZA PREZYDENTA MIASTA
(—) Kasprowicz Stanisław
Z-ca Kier. Wydziału Apr. i Handlu

OGŁOSZENIA DROBNE

UNIEWAŻNIAM legitymację Urzędu Zatrudnienia na nazwisko: Helena Krynicka, Włocławek, ul. Południowa 1. (2599)

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RKU. na nazwisko: Lewandowski Leon, zam. Paruszewice, gm. Boniewo, pow. włocławski. (2600)

K D

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w g. 14-15 z wyj. świąt i dni przedśw. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
E — 20888
DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. [illegible]